

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โทรศัพท์/โทรสาร 02-2819401 E-mail : disas_moac@hotmail.com

<http://www.moac.go.th>

รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร

วันที่ 13 กรกฎาคม 2561

1. สถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร

1.1 ศัตรูพืชระบาด ช่วงภัยวันที่ 16 มกราคม – 23 พฤษภาคม 2561

- พื้นที่ได้รับผลกระทบ 3 จังหวัด 4 อำเภอ ได้แก่ จังหวัดพะเยา (โรคเชื้อราระบาดในหอมแดง) น่าน (โรคแอนแทรกโนส ในมะม่วง, หนุ) และ นครพนม (เพลี้ยไฟ) เกษตรกรได้รับผลกระทบ 1,788 ราย

- ประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือแล้ว 3 จังหวัด 4 อำเภอ สำหรับพบความเสียหายแล้ว และมีการช่วยเหลือแล้ว ดังนี้

ด้าน	จังหวัด	ความเสียหายสิ้นเชิง			การช่วยเหลือตามระเบียบ ก.คลังฯ (อำนาจผวจ.และปลัด กษ.)		
		ราย		ล้านบาท	ราย		ล้านบาท
พืช	3	1,788	พื้นที่ 1,341 ไร่ (ข้าว 1,662 ไร่ พืชไร่ 65 ไร่ พืชสวนและอื่นๆ 1,614 ไร่)	4.65	649	พื้นที่ 914 ไร่	1.55

1.2 วาตภัย ช่วงภัยวันที่ 21 กุมภาพันธ์ – 20 มิถุนายน 2561

- พื้นที่ได้รับผลกระทบ 38 จังหวัด 125 อำเภอ (กำแพงเพชร เชียงใหม่ เชียงราย ตาก เพชรบูรณ์ พะเยา พิจิตร น่าน ลำปาง ลำพูน อุตรดิตถ์ สุโขทัย อุทัยธานี อ่างทอง กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ เลย ศรีสะเกษ สกลนคร หนองคาย ชัยนาท จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ตราด กาญจนบุรี ราชบุรี ปทุมธานี เพชรบุรี ชุมพร นครศรีธรรมราช ตรัง สุราษฎร์ธานี สงขลา พังงา สตูล และกระบี่) เกษตรกรได้รับผลกระทบรวม 27,540 ราย ได้แก่

ด้านพืช เกษตรกร 27,532 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 108,637 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 20,796 ไร่ พืชไร่ 33,754 ไร่ พืชสวน และอื่นๆ 54,087 ไร่

ด้านประมง เกษตรกร 8 ราย พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับผลกระทบ 4.75 ไร่ กระชัง 450 ตอม.

- ประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือแล้ว 30 จังหวัด 88 อำเภอ สำหรับพบความเสียหายแล้ว และมีการช่วยเหลือแล้ว ดังนี้

ด้าน	จังหวัด	ความเสียหายสิ้นเชิง			การช่วยเหลือตามระเบียบ ก.คลังฯ (อำนาจผวจ.และปลัด กษ.)		
		ราย		ล้านบาท	ราย		ล้านบาท
พืช	30	7,537	พื้นที่ 27,501 ไร่ (ข้าว 2,811 ไร่ พืชไร่ 16,198 ไร่ พืชสวนและอื่นๆ 8,492 ไร่)	36.07	5,015	พื้นที่ 17,175 ไร่	23.23
ประมง	2	8	พื้นที่ (บ่อปลา) 5 ไร่ กระชัง 450 ตอม	0.16	2	พื้นที่ (บ่อปลา) 5 ไร่	0.02
ปศุสัตว์	ไม่มีรายงานความเสียหาย						
รวม	31	7,545		36.23	5,017		23.25

1.3 อุทกภัย ช่วงภัยวันที่ 2 กุมภาพันธ์ – 19 มิถุนายน 2561

- พื้นที่ได้รับผลกระทบ 18 จังหวัด 36 อำเภอ (เชียงใหม่ เชียงราย เพชรบูรณ์ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ตาก น่าน สุโขทัย อุทัยธานี นครราชสีมา มหาสารคาม ชัยนาท สระแก้ว บุรีรัมย์ ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ระนอง และชุมพร) เกษตรกรได้รับผลกระทบ รวม 8,367 ราย ได้แก่

ด้านพืช เกษตรกร 8,061 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 61,899 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 7,400 ไร่ พืชไร่ 33,097 ไร่ พืชสวน และอื่นๆ 21,402 ไร่

ด้านประมง เกษตรกร 260 ราย พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับผลกระทบ 115 ไร่ กระชัง 830 ตอม.

ด้านปศุสัตว์ เกษตรกร 52 ราย สัตว์ได้รับผลกระทบ (สัตว์ปีก) 1,728 ตัว

- ประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือแล้ว 9 จังหวัด 14 อำเภอ สํารวจพบความเสียหายแล้ว และมีการช่วยเหลือแล้ว ดังนี้

ด้าน	จังหวัด	ความเสียหายสิ้นเชิง			การช่วยเหลือตามระเบียบ ก.คลังฯ (อำนาจจวจ.และปลัด กษ.)		
		ราย		ล้านบาท	ราย		ล้านบาท
พืช	12	1,250	พื้นที่ 6,225 ไร่ (ข้าว 2,552 ไร่ พืชไร่ 2,331 ไร่ พืชสวนและอื่นๆ 1,342 ไร่)	7.78	829	พื้นที่ 3,266 ไร่	4.39
ประมง	6	99	พื้นที่ (บ่อปลา) 152 ไร่	0.56	62	พื้นที่ (บ่อปลา) 57 ไร่	0.24
ปศุสัตว์	2	46	สัตว์ตาย (สัตว์ปีก) 1,728 ตัว	0.06	12	สัตว์ตาย 564 ตัว	0.02
รวม	15	1,395		8.34	903		4.65

2 สภาพอากาศ

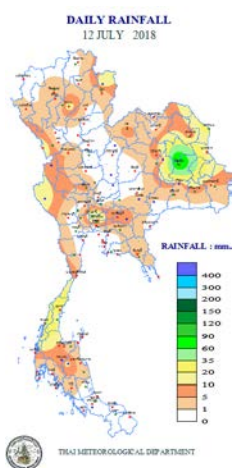
2.1 ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา

ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา "ฝนตกหนักบริเวณประเทศไทย และคลื่นลมแรง (มีผลกระทบตั้งแต่วันที่ 13-19 กรกฎาคม 2561)" ฉบับที่ 11 ลงวันที่ 13 กรกฎาคม 2561 ในช่วงวันที่ 13-19 กรกฎาคม 2561 ประเทศไทยมีฝนตกชุกหนาแน่น กับมีฝนตกหนักบางแห่ง บริเวณภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคใต้ ขอให้ประชาชนบริเวณดังกล่าวระวังอันตรายจากฝนตกหนักและฝนที่ตกสะสม ซึ่งอาจทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลากไว้ด้วย

สำหรับคลื่นลมบริเวณทะเลอันดามันมีคลื่นสูง 2-3 เมตร และอ่าวไทยตอนบนตั้งแต่จังหวัดนครศรีธรรมราชขึ้นมา มีคลื่นสูงประมาณ 2 เมตร ขอให้ชาวเรือเดินเรือด้วยความระมัดระวัง เรือเล็กบริเวณทะเลอันดามันควรงดออกจากฝั่ง สำหรับประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณชายฝั่งภาคตะวันออก และภาคใต้ฝั่งตะวันตก ระวังอันตรายจากคลื่นลมแรงที่พัดเข้าหาฝั่งไว้ด้วย

ทั้งนี้เนื่องจากร่องมรสุมพาดผ่านภาคเหนือตอนบน ประเทศลาว และประเทศเวียดนามเข้าสู่หย่อมความกดอากาศต่ำบริเวณอ่าวตังเกี๋ย ประกอบกับมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมทะเลอันดามัน ภาคใต้และอ่าวไทยมีกำลังแรง ลักษณะเช่นนี้ทำให้ประเทศไทยมีฝนตกชุกหนาแน่น กับมีฝนตกหนักบางแห่ง ส่วนคลื่นลมบริเวณทะเลอันดามันและอ่าวไทยตอนบนยังคงมีกำลังแรง

2.2 ปริมาณน้ำฝน เวลา 07.00 น. วันที่ 12 ก.ค. 61 ถึง เวลา 7.00 น. วันที่ 13 ก.ค. 61

ที่	สถานี	จังหวัด	ปริมาณฝน (มม.)	ความรุนแรง
1.	อ.กมลาไสย	กาฬสินธุ์	94.6	ฝนตกหนักมาก
2.	อ.เมือง	ระนอง	41.9	ฝนตกหนัก
3.	อ.เมือง	ชุมพร	33.8	ฝนตกปานกลาง
4.	อ.ฝาง	เชียงใหม่	22.3	ฝนตกปานกลาง
5.	เขตดอนเมือง	กรุงเทพมหานคร	20.4	ฝนตกปานกลาง

(ข้อมูลจากสำนักสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ กรมอุตุนิยมวิทยา)

ฝนตกหนักมาก (>90 มม.) ฝนตกหนัก (35.1-90 มม.) ฝนตกปานกลาง (10.1-35.0 มม.) ฝนตกเล็กน้อย (0.1-10.0 มม.) ไม่มีฝน (0 มม.)

3. สถานการณ์น้ำ

3.1 สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง (447 แห่ง) ปริมาณน้ำในอ่างฯ 46,210 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 61 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 22,290 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 43) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2560 (41,962 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 55) มากกว่าปี 2560 จำนวน 4,248 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 254.81 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย จำนวน 152.23 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 29,797 ล้าน ลบ.ม.

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ (35 แห่ง) ปริมาณน้ำในอ่างฯ 43,358 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 61 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 19,814 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 42) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2560 (39,093 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 55) มากกว่าปี 2560 จำนวน 4,265 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 191.86 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย จำนวน 117.36 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 27,511 ล้าน ลบ.ม.

ภาค	ขนาดใหญ่						ขนาดกลาง						รวม						รับได้สี (ล้าน ม. ³)
	จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				
			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ	
เหนือ	8	24,825	12,933	52	6,187	34	75	1,001	569	57	479	53	83	25,825	13,502	52	6,666	35	12,325
ตอน	12	8,368	3,569	43	1,919	29	218	2,005	1,075	54	927	50	230	10,374	4,644	45	2,845	33	5,730
กลาง	3	1,419	463	33	403	31	22	369	177	48	153	44	25	1,788	640	36	556	34	1,089
ตะวันตก	2	26,605	19,912	75	6,635	50	7	132	108	82	99	81	9	26,737	20,020	75	6,734	50	6,717
ตะวันออก	6	1,515	761	50	662	47	51	963	543	56	491	54	57	2,478	1,304	53	1,152	49	1,174
ใต้	4	8,194	5,720	70	4,010	62	39	668	380	57	327	51	43	8,863	6,100	69	4,337	61	2,763
รวม	35	70,926	43,358	61	19,814	42	412	5,138	2,852	56	2,476	52	447	76,065	46,210	61	22,290	43	29,797

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำภูมิพล สิริกิตี แควน้อยฯ และป่าสักชลสิทธิ์ รวม 4 อ่างฯ มีปริมาณน้ำในอ่างฯ 12,750 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 51 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 6,054 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 33) ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ 28.05 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 47.92 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 12,121 ล้าน ลบ.ม.

อ่างเก็บน้ำ	ปริมาณน้ำในอ่างฯ		ปริมาณน้ำใช้การได้		ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ		ปริมาณน้ำระบาย		ปริมาณน้ำ รับได้อีก
	ปริมาณน้ำ	% ความจุอ่างฯ	ปริมาณน้ำ	% น้ำใช้การ	วันนี้	เมื่อวาน	วันนี้	เมื่อวาน	
ภูมิพล	7,331	54	3,511	36	3.06	2.79	22.00	22.00	6,151
สิริกิตี	5,096	54	2,246	34	24.55	20.75	21.99	22.00	4,414
ภูมิพล+สิริกิตี	12,407	54	5,757	35	27.61	23.54	43.99	44.00	10,565
แควน้อยฯ	152	16	109	12	0.44	0.56	1.73	1.73	787
ป่าสักชลสิทธิ์	192	20	189	20	0.00	0.67	2.20	2.21	768
รวม ภูมิพล สิริกิตี แควน้อยฯ ป่าสักฯ	12,750	51	6,054	33	28.05	24.77	47.92	47.94	12,121

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ มากกว่าร้อยละ 80 ขึ้นไป ของความจุอ่างฯ จำนวน 1 อ่างฯ คือ อ่างฯศรีนครินทร์ (82%)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ น้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 30 ของความจุอ่างฯ จำนวน 5 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯแม่กวอดมธรา(28%) อ่างฯแควน้อยบำรุงแดน (16%) อ่างฯน้ำพุ่ง (29%) อ่างฯป่าสักชลสิทธิ์ (20%) อ่างฯนฤปดินทรจินดา (22%)

3.2 สภาพน้ำท่า

แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำยม ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย แม่น้ำน่าน ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำมูล ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

แม่น้ำบางปะกง ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำโก-ลก ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย แม่น้ำท่าตะเภา แม่น้ำตาปี ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำเจ้าพระยา สถานี C.2 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 467 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 438 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำ +18.83 ม.รทก. ต่ำกว่าตลิ่ง 7.37 เมตร

เขื่อนเจ้าพระยา เขื่อนเจ้าพระยา สถานี C.13 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 80 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 80 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำเหนือเขื่อน +15.88 ม.รทก. (เมื่อวาน +15.79 ม.รทก.) ระดับน้ำท้ายเขื่อน +5.76 ม.รทก. (เมื่อวาน +5.76 ม.รทก.)

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งผิงตะวันออก ปริมาณน้ำเข้าคลอง 169 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 168 ลบ.ม./วินาที) คลองชัยนาท-ป่าสัก (ปตร.มโนรมย์) 139 ลบ.ม./วินาที คลองชัยนาท-อยุธยา (ปตร.มหาราช) 23 ลบ.ม./วินาที คลองเล็กอื่นๆ 7 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำป่าสัก เขื่อนพระรามหก 10 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 10 ลบ.ม./วินาที) รับน้ำเข้าคลองระพีพัฒน์ 85 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 97 ลบ.ม./วินาที) ผ่านคลองระพีพัฒน์แยกตก (ปตร.พระศรีศิลป์) 11 ลบ.ม./วินาที และผ่านคลองระพีพัฒน์แยกใต้ (ปตร.พระศรีเสาวภาค) 29 ลบ.ม./วินาที

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งผิงตะวันตก ปริมาณน้ำเข้าคลอง 230 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 222 ลบ.ม./วินาที) คลองมะขามเฒ่าอุ้งทอง (ปตร.มะขามเฒ่า-อุ้งทอง) 28 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำสุพรรณ (ปตร.พลเทพ) 70 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำน้อย (ปตร.บรมธาตุ) 91 ลบ.ม./วินาที คลองเล็กอื่นๆ 41 ลบ.ม./วินาทีลบ.ม./วินาที

อ.บางไทร สถานี C.29A ปริมาณน้ำไหลผ่านเฉลี่ย 117 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 132 ลบ.ม./วินาที)

3.3 คุณภาพน้ำ

กรมชลประทาน ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (ค่าความเค็ม) ในแม่น้ำเจ้าพระยา

แม่น้ำ	จุดเฝ้าระวัง	ความเค็ม (กรัม/ลิตร)	เกณฑ์	หมายเหตุ
เจ้าพระยา	ปากคลองสำแล จ.ปทุมธานี	0.13 ข้อมูล ณ 13 ก.ค.61 (08.00 น.)	ปกติ	- ค่าความเค็มของน้ำสำหรับการเกษตรไม่เกิน 2 กรัม/ลิตร - ค่าความเค็มของน้ำสำหรับการผลิตน้ำประปาไม่เกิน 0.25 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำนายนทบุรี จ.นนทบุรี	0.15 ข้อมูล ณ 13 ก.ค.61 (08.00 น.)	ปกติ	
เจ้าพระยา	ทำนักรวมชลประทานสามเสน กทม.	0.16 ข้อมูล ณ 13 ก.ค.61 (08.00 น.)	ปกติ	

(ที่มา: ฝ่ายตะกอน)

และคุณภาพน้ำ ส่วนอุทกวิทยา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา)

4. การปฏิบัติการฝนหลวง

กรมฝนหลวงและการบินเกษตร เริ่มปฏิบัติฝนหลวงสู่ภัยแล้ง ประจำปี 2561 ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2561 โดยจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการ 14 แห่ง ใน 5 ภูมิภาค ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ พิษณุโลก นครสวรรค์ กาญจนบุรี ลพบุรี จันทบุรี ขอนแก่น อุดรธานี นครราชสีมา อุบลราชธานี สุรินทร์ สระแก้ว สงขลา และอำเภอหัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์

สรุปผลการปฏิบัติการฝนหลวง

ปัจจุบันเปิดหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง จำนวน 8 หน่วย ได้แก่ หน่วยปฏิบัติการจังหวัดเชียงใหม่ พิษณุโลก กาญจนบุรี ลพบุรี ขอนแก่น นครราชสีมา อุบลราชธานี และสุรินทร์

สรุปผลปฏิบัติการฝนหลวงประจำวัน ที่ 12 กรกฎาคม 2561 มีการปฏิบัติการฝนหลวง 6 หน่วย จำนวน 24 เที่ยวบิน มีรายงานฝนตก ดังนี้

หน่วยปฏิบัติการฯ	จำนวนเที่ยวบิน (เที่ยว)	จังหวัดที่มีรายงานฝนตก
1.เชียงใหม่	4	มีฝนตกเล็กน้อยถึงปานกลาง บริเวณพื้นที่การเกษตร จ.ลำพูน (ลี้)
2. ลพบุรี	4	มีฝนตกเล็กน้อยถึงปานกลาง บริเวณพื้นที่การเกษตร จ.ลพบุรี (บ้านหมี่ เมืองลพบุรี พัฒนานิคม โคกสำโรง ท่าหลวง) และ จ.สระบุรี (พระพุทธบาท ทองโตน เฉลิมพระเกียรติ มวกเหล็ก วังม่วง)
3. ขอนแก่น	3	มีฝนตกเล็กน้อยถึงปานกลาง บริเวณพื้นที่การเกษตร จ.มหาสารคาม (วาปีปทุม)

หน่วยปฏิบัติการฯ	จำนวนเที่ยวบิน (เที่ยว)	จังหวัดที่มีรายงานฝนตก
4. นครราชสีมา	3	มีฝนตกเล็กน้อยบางแห่ง บริเวณพื้นที่การเกษตร จ.นครราชสีมา (คง) และ จ.บุรีรัมย์ (คูเมือง ลำปลายมาศ)
5. อุบลราชธานี	1	มีฝนตกเล็กน้อยถึงปานกลาง บริเวณพื้นที่การเกษตร จ.สุรินทร์ (รัตนบุรี) จ.ร้อยเอ็ด (โพนทราย) และ จ.ศรีสะเกษ (ศีลาลาด ราชสีไศล โพธิ์ศรีสุวรรณ บึงบูรพ์ อุทุมพรพิสัย ยางชุมน้อย กันทรารมย์ เมืองศรีสะเกษ)
6. สุรินทร์	9	มีฝนตกเล็กน้อยถึงปานกลาง บริเวณพื้นที่การเกษตร จ.ร้อยเอ็ด (ปทุมรัตน์ เกษตรวิสัย สุวรรณภูมิ พนมไพร หนองฮี โพนทราย) จ.ยโสธร (คำเขื่อนแก้ว มหาชนะชัย) และจ.สุรินทร์ (ชุมพลบุรี ท่าตูม รัตนบุรี)

สรุปผลรวมปฏิบัติการตั้งแต่เริ่มตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง (วันที่ 1 มีนาคม – 12 กรกฎาคม 2561)

มีการขึ้นปฏิบัติการฝนหลวง จำนวน 123 วัน มีฝนตกจากการปฏิบัติการฝนหลวงคิดเป็นร้อยละ 94.95 ขึ้นปฏิบัติงานจำนวน 2,042 เที่ยวบิน (3,078:04 ชั่วโมงบิน) จังหวัดที่มีรายงานฝนตกรวม 58 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ ตาก น่าน พะเยาแพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน พิจิตร กำแพงเพชร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์ นครสวรรค์ เลย กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม มหาสารคาม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด สกลนคร หนองบัวลำภู อุดรธานี ลพบุรี สิงห์บุรี อุทัยธานี กาญจนบุรี กรุงเทพฯ นครปฐม สมุทรสาคร สุพรรณบุรี พระนครศรีอยุธยา ชัยนาท อ่างทอง สระบุรี นครราชสีมา บุรีรัมย์ หนองคาย ศรีสะเกษ สุรินทร์ อุบลราชธานี ยโสธร อำนาจเจริญ จันทบุรี สระแก้ว ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง นครนายก ปราจีนบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ นราธิวาส และสงขลา

5. การให้ความช่วยเหลือเฉพาะหน้า

เตรียมเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ จำนวน 1,851 เครื่อง สนับสนุนเพื่อช่วยเหลือพื้นที่นาปี นาปรัง พืชไร่ และอุปโภคบริโภค จำนวน 143 เครื่อง ในพื้นที่ 30 จังหวัด แบ่งเป็น

- ช่วยเหลือพื้นที่ข้าวนาปีและพืชไร่ จำนวน 29 เครื่อง ในพื้นที่ 9 จังหวัด ได้แก่ อุดรดิตถ์(2) พิจิตร(1) ลำปาง(7) นครราชสีมา(7) อำนาจเจริญ (3) เพชรบุรี(5) ตรัง(1) พัทลุง(2) สงขลา(1)
- ช่วยเหลือพื้นที่นาปรัง จำนวน 49 เครื่อง ในพื้นที่ 16 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่(9) แม่ฮ่องสอน(1) อุตรดิตถ์(1) น่าน(3) พะเยา(2) ศรีสะเกษ(1) กาญจนบุรี(2) ราชบุรี(1) นครนายก(6) ปราจีนบุรี(13) ฉะเชิงเทรา(2) ชลบุรี(2) นครสวรรค์(3) สุพรรณบุรี(1) พัทลุง(1) สงขลา(1)
- ช่วยเหลือเพื่อการอุปโภค-บริโภค จำนวน 65 เครื่อง ในพื้นที่ 13 จังหวัด ได้แก่ ลำพูน(2) พิษณุโลก(4) นครราชสีมา(3) อ่างทอง(2) อุทัยธานี(2) นนทบุรี(3) ปทุมธานี(14) ฉะเชิงเทรา(15) กาญจนบุรี(1) ปราจีนบุรี(1) ชัยนาท(9) พัทลุง(3) นครศรีธรรมราช(6)

6. สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด (ข้อมูล ณ วันที่ 4 ก.ค.61)

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ข้าว	1. เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล 2. โรคไหม้ข้าว 3. หนอน	ไม่พบการระบาด การระบาดลดลง 14 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด จำนวน 63,178 ไร่ การระบาดลดลง 36,882 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด จำนวน 1,519 ไร่ การระบาดลดลง 81 ไร่	- ประชาสัมพันธ์ และเตือนการระบาดศัตรูข้าว เพื่อให้เกิดการเฝ้าระวังในพื้นที่ - แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาและเชื้อราบีเวอร์เรีย - แนะนำการใช้สารเคมีในพื้นที่ที่มีการระบาด โดยแบ่งพื้นที่เป็น 3 ระดับ รุนแรง ปานกลาง และน้อย - ผลิตและสนับสนุนเชื้อราไตรโคเดอร์มา และเชื้อราบีเวอร์เรีย ครอบคลุมพื้นที่ - ให้คำแนะนำสนับสนุนเหยื่อพิษ ใช้เหยื่อพิษโปรโตซัว <i>Sarcocystis singaporensis</i> และใช้สารเคมีร่วมด้วย

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ข้าวโพด	1. หนอน	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด จำนวน 101 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 19 ไร่	- รมรณรงค์ควบคุมศัตรูข้าวโพด โดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ที่อาจเกิดการระบาด - เฝ้าระวังติดตามพื้นที่เสี่ยง - ใช้กับดักหนู และสารจุลินทรีย์ไบโตะซัวในพื้นที่ที่เกิดการระบาด
มันสำปะหลัง	1. เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด จำนวน 84 ไร่ การระบาดคงที่	- ถ่ายทอดความรู้ให้คำแนะนำ - ปลอຍແຕນເປືອນ <i>Anagyrus lopezi</i> และแมลงช้างปีกใส
มะพร้าว	1. หนอนหัวดำ 2. แมลงดำหนาม 3. ดั้วแรด	พื้นที่ระบาด 25 จังหวัด จำนวน 27,765 ไร่ การระบาดลดลง 1,492 ไร่ พื้นที่ระบาด 20 จังหวัด จำนวน 65,409 ไร่ การระบาดลดลง 297 ไร่ พื้นที่ระบาด 18 จังหวัด จำนวน 15,105 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 438 ไร่	- ถ่ายทอดความรู้ และให้คำแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูพืช - ตัดทางใบที่ถูกทำลายมาเผา และดูแลสวนมะพร้าวให้สะอาดอยู่เสมอ - ปลอຍແຕນເປືອນหนอนบราคอน (<i>Bracon hebetor</i>) แตนเบียนไข่ทริโคแกรมมา (<i>Trichogramma spp.</i>) และแตนเบียนอะซีโคเดส (<i>Asecodes hispitarum</i>) ในพื้นที่ระบาด - ใช้เชื้อราเมตาไรเซียม (<i>Metarhizium anisopliae</i>) ทำลายไข่และตัวอ่อนดั้วแรด - ใช้ตาข่ายดักจับและใช้กับดักฟีโรโมนล่อดั้วแรดมะพร้าวในระยะเต็มวัย
ยางพารา	1. โรคกลากขาว	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด จำนวน 1,726 ไร่ การระบาดคงที่	- ถ่ายทอดความรู้ให้คำแนะนำ - พ่นเชื้อราไตรโคเดอร์มาบริเวณโคนต้น - ผลิต ขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อควบคุมโรคกลากขาวยางพารา - รมรณรงค์ให้ปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียนก่อนการปลูกยางพาราใหม่ในพื้นที่เดิม เพื่อตัดวงจรการระบาด - รมรณรงค์ให้ชุดต่อต้านยางพาราที่ตัดต้นทิ้งไปแล้ว และเผาส่วนที่ไม่นำไปใช้ประโยชน์ เพื่อลดความเสี่ยงของการเกิดเชื้อรา
อ้อย	1. หนอนกออ้อย 2. โรคใบขาวอ้อย 3. จักจั่น	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด จำนวน 20 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด จำนวน 47 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 47 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด จำนวน 2,000 ไร่	- รมรณรงค์ควบคุมศัตรูอ้อยให้ความรู้การใช้ท่อนพันธุ์ที่มีคุณภาพและแนะนำการใช้เชื้อราเมตาไรเซียม และเชื้อราบิวเวอร์เรีย ฉีดพ่นกำจัดตัวอ่อน - ให้คำแนะนำแก่เกษตรกรในการใช้พันธุ์ต้านทานหรือพันธุ์ที่พบเป็นโรคน้อยที่สุด โดยคัดเฉพาะกอที่สมบูรณ์ ตัดยอดทิ้งไว้ 2 - 4 สัปดาห์ หน่อหรือตาข้างที่แตกออกมามีใบสีขาว ไม่นำกอนั้นมาทำพันธุ์
ปาล์มน้ำมัน	1. หนอนหัวดำ 2. ดั้วแรด 3. ดั้วกุหลาบ	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด จำนวน 206 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด จำนวน 989 ไร่ การระบาดลดลง 37 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด จำนวน 50 ไร่ การระบาดคงที่	- ถ่ายทอดความรู้เรื่องการจัดการสวนปาล์มน้ำมันให้สะอาด เพื่อไม่ให้แหล่งแพร่พันธุ์ของดั้วแรดแก่เกษตรกร - ดำเนินการควบคุมดั้วแรดด้วยการทำกองล่อ โดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม (<i>Metarhizium anisopliae</i>) และใช้กับดักฟีโรโมน - ใช้ตาข่ายดักจับดั้วแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย

หมายเหตุ พื้นที่การระบาด (เพิ่มขึ้น ลดลง) เปรียบเทียบกับสัปดาห์ที่ผ่านมา

7. สถานการณ์โรคระบาดสัตว์

7.1 โรคพิษสุนัขบ้า (ช่วงวันที่ 1 ม.ค. – 8 ก.ค. 61)

1) ปัจจุบันมีจังหวัดที่ประกาศเขตโรคระบาด 27 จังหวัด ได้แก่จังหวัดปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา สระบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง สระแก้ว นครราชสีมา ยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ อำนาจเจริญ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม ร้อยเอ็ด หนองคาย เชียงราย พิจิตร นครสวรรค์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม นครศรีธรรมราช พัทลุง สุราษฎร์ธานี และสงขลา

2) ดำเนินการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า โดยการฉีดวัคซีนรอบจุดเกิดโรคในรัศมี 5 กม. ได้ 100% จำนวน 7.48 ล้านตัว ฆ่าตัดทำหมันสัตว์ 0.26 ล้านตัว อบรมอาสาปศุสัตว์ 0.06 ล้านราย และขึ้นทะเบียนสุนัขและแมวแล้ว 9.10 ล้านตัว

7.2 โรคปากและเท้าเปื่อย (ช่วงวันที่ 30 มิ.ย. – 6 ก.ค. 61) พบการระบาด 1 ครั้ง ในโคเนื้อ ที่จังหวัดกาญจนบุรี

7.3 โรคระบาดสัตว์ปีกป่วยตายผิดปกติ และโรคระบาดสัตว์อื่น (ช่วงวันที่ 30 มิ.ย. – 6 ก.ค.61) ไม่พบการระบาดในสัปดาห์นี้

7.4 โรคระบาดสัตว์ในต่างประเทศ (ช่วงวันที่ 30 มิ.ย. – 6 ก.ค. 61) พบการระบาด 3 โรค ใน 4 ประเทศ ดังนี้

1) โรคปากและเท้าเปื่อย ในสุกร ที่ประเทศจีน

2) โรคอหิวาต์แอฟริกา ในสุกร ที่ประเทศโรมาเนีย และยูเครน

3) โรคนิวคาสเซิล ในนก ที่ประเทศเบลเยียม